

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL

SESSION 2019

HÉBREU

LANGUE VIVANTE 1

Durée de l'épreuve : **3 heures**

Séries **ES** et **S** – coefficient : **3**

Série **L** Langue vivante obligatoire (LVO) – coefficient : **4**

Série **L** LVO et Langue vivante approfondie (LVA) – coefficient : **8**

L'usage de la calculatrice et du dictionnaire n'est pas autorisé.

Dès que ce sujet vous est remis, assurez-vous qu'il est complet.
Ce sujet comporte 6 pages numérotées de 1/6 à 6/6.

Répartition des points

Compréhension de l'écrit	10 points
Expression écrite	10 points

Changer de nom ?

Document N°1 :

Mikhaël et Sidi sont un jeune couple arrivé à Tel-Aviv en 1934. Shoshana est leur fille.

N.B. : Les noms propres figurent en gras dans le texte.

- "איך מוצא חן בעינייך השם **דרור**?" שאל **מיכאל**.
"מה?" שאלה **סידי**.
"אני רוצה להחליף את שם המשפחה לשם עברי. אם אעבוד בעיתון, אני רוצה לחתום בשם עברי. חיפשתי שם שיתחיל באות דלת. **מיכאל דרור**. **דרור** זה חופש."
5 "דרור... **סידי דרור**... **לאה דרור**... **שושנה דרור**... מילה קשה."
"אבל יש בדרור גם צניעות¹. **דרור** זה גם שם של ציפור קטנה. אלה הציפורים החומות-אפורות שאנחנו רואים כאן בכל מקום. הסתכלתי עם **שושנה** על ציפור כזאת שעשתה לעצמה אִמְפִּטִיָה בחול."
חשבת על עוד שמות?" שאלה **סידי**.
10 "בן-צבי על שם אבא. **מיכאל בן-צבי**."
"לא. **דרור**. משהו שיסמל את החדש בחיים שלנו", אמרה **סידי**.
"הגשתי בקשה למחלקת העלייה וההגירה². אם יאשרו את השם החדש, תתפרסם על כך הודעה רשמית³ בעוד מספר שבועות. אחרי זה נקבל תעודת זהות⁴ חדשה."
"ומה אם לא הייתי מסכימה?" שאלה.
15 "אבל הסכמת." ענה **מיכאל**.
"אתה לא יכול לעשות משהו גורלי כזה מבלי לשאול אותי".
"תצטרכי לגשת למחלקת ההגירה כדי שיחליפו גם את שמך מ**סידי דויטש** ל**לאה דרור**. **שושנה** רשומה בתעודה שלי".
"יש לי ברירה?" שאלה **סידי**.
20 "אני אהיה **דרור** ואת תהיי **דויטש**!"
"היית צריך לשאול אותי לפני זה".
"שאלתי אותך", ענה **מיכאל**.
"אחרי שהגשתי את הבקשה!" אמרה **סידי**.
עכשיו, חשב **מיכאל**, **סידי** לא תדבר איתו יומיים.

¹ צניעות modestie

² מחלקת העלייה וההגירה Département de l'immigration

³ הודעה רשמית annonce officielle

⁴ תעודת זהות carte d'identité

שולמית לפיד, ואולי לא היו, ירושלים, 2011

Document N°2 :

N.B. : Les noms propres figurent en gras dans le texte.

בין 1950 ל-1960, ישראלים רבים החליפו את השמות היהודים "הגלותיים"⁵ בשמות עבריים. הרצון היה לבנות אדם ישראלי חדש. היה גם לחץ⁶ גדול של ראש-הממשלה דויד בן-גוריון על אנשי-צבא ועל דיפלומטים להחליף את שמם כדי להשתתף בתרבות⁷ החדשה. השם "בן-גוריון" הוא בעצמו שם חדש. דויד גרין שינה את שם-המשפחה שלו לבן-גוריון כשהיה צעיר.

מדינת ישראל
משרד הפנים - אגף לעליית ותרשם

№ 68935 תעודה מספר

דוק השמות, תשס"ו - 1956, סעיף 17 - תקנה 5 (א)

תעודה המעידה על שנוי שם

וזאת לתעודה כי האדם/האנשים המפורט(ים) מטה שינה(ו), לפי הסעיף 10 לחוק, את השמות (כדלהלן):

השם לפני השינוי		השם החדש	
שם פרטי	שם משפחה	שם פרטי	שם משפחה
שמעון	לוי	דוד	לוי
שמעון	לוי	דוד	לוי
שמעון	לוי	דוד	לוי
שמעון	לוי	דוד	לוי
שמעון	לוי	דוד	לוי

המספר: 68 (מספר תעודה)

תוקף השינוי הוא מתאריך התעודה.

ניתנה כלשכת עליה ותרשם ב- תשס"ו ביום 25 לחודש יולי 1963

מספר רישום: 6894236

מ/ר (159) - רש/ר

<http://www.nostal.co.il/>

⁵ גלותיים de la diaspora
⁶ לחץ pression
⁷ תרבות culture

Document N°3 :

N.B. : Les noms propres figurent en gras dans le texte.

Yoad a choisi d'ajouter à son nom Harari celui de Bergman. Les parents d'Ilana ont modifié leur nom de Freiman en Drori.

כבר אז, כְּשֶׁבִּקֵּר כאן, אמרו כולם את שמו בְּכַבֵּד-רֹאשׁ⁸. **יועז בֶּרְגְּמַן-הָרָרִי**. **אילנה** שאלה אותו, בפגישה הקצרה שלהם, מאיפה השם הכפול⁹. היא כבר התרגלה שבחורות נושאות שני שמות משפחה, אבל למה הוא?

הוא הביט בה, כאילו שאל את עצמו אם כדאי לְטָרוֹחַ¹⁰ להסביר לה. ואז פירט שנולד **יועז הררי**, אבל במהלך הלימודים באוניברסיטה הוסיף לעצמו את שמו המקורי של סבא : **ברגמן**.

"אבל למה?" רצתה לדעת. אולי היה קשור מאוד לסבא ?
"מתוך שְׁלִילַת-הַגְּלוּת¹¹", השיב לה, כאילו זה הדבר המובן ביותר בעולם. היא בהתה¹² לרגע. שלילת-הגלות. אף פעם לא שמעה על זה. והרי זו הייתה הגאווה הגדולה שלה: היא הייתה **אילנה דרורי** בכיתה מלאה שמות כמו **דרוקמן** ו**ליפֶּשֶׁט** ו**שְׂמוּלֵקֵר**. ובכל זאת ביקשה להבין :
"מה זאת אומרת שלילת-הגלות?"

"זאת אומרת שאבא שלי ניסה למחוק¹³ את השם של סבא שלי ושל אבא של סבא שלי. ואני רוצה להחזיר אותו, אבל בלי למחוק את **הררי**, השם של אבא שלי. זה כל הסיפור".
היא הביטה בו כאילו גילתה פתאום משהו חדש. "זה יפה. יפה מאוד. סבא שלך בטח שמח".
אמרה. וּבִלְבָב ניסתה גם היא שם חדש : **אילנה פריימן-דרורי**. לא. לא טוב.

מאיה ערד, המורה לעברית, תל אביב, 2018

⁸ בכובד-ראש gravement

⁹ כפול double

¹⁰ לטרוח se donner la peine

¹¹ שְׁלִילַת-הַגְּלוּת cette expression doit être comprise comme le désir de garder un lien avec ses origines diasporiques

¹² בהתה rester songeuse

¹³ למחוק effacer

TRAVAIL À FAIRE PAR LE CANDIDAT

Le candidat devra présenter les exercices dans l'ordre et numéroté les réponses conformément au sujet.

Tous les candidats traiteront les questions suivantes

I. COMPRÉHENSION DE L'ÉCRIT

A. Document N°1 :

1) Complétez les phrases suivantes selon le texte et recopiez la phrase entière :

1. מיכאל רצה להחליף את שם משפחתו לשם עברי כי _____.
2. שם המשפחה הקודם של מיכאל היה _____ . הוא בחר בשם _____.
3. לשם המשפחה החדש יש שני פירושים : _____ , _____.
4. מיכאל רצה שאישתו תשנה את שמה הפרטי מ- _____ ל- _____.

B. Document N° 2 :

1) Répondez **en hébreu** aux questions suivantes :

1. מי החליף את השם היהודי הגלותי בשם עברי ומתי ?
2. מי לחץ על שינוי השם ומדוע ?
3. מה היה שמו הקודם של בן-גוריון ?
4. תארו את התעודה (certificat) בתמונה בעזרת ארבע השאלות הבאות :
- על מה מעידה התעודה ?
- מה היה שמה הקודם של המשפחה ?
-מהו שמה החדש אחרי השינוי ?
-באיזה תאריך שינתה המשפחה את שמה ?

C. Document N° 3 :

1) Dites si les affirmations suivantes sont vraies ou fausses et rectifiez celles qui sont erronées.

1. יועד הוסיף שם משפחה שני כשהתחיל לעבוד.
2. יועד רצה להחזיר את שם המשפחה של סבא שלו.
3. בכיתה של אילנה היו לתלמידים שמות משפחה ישראליים.
4. לאילנה יש רק שם משפחה אחד.

D. Document N° 1, document N° 2, document N° 3 :
Répondez **en hébreu** aux questions suivantes :

1. מהו הנושא המשותף לשלושת המסמכים?
2. מיהן הדמויות שהסכימו לשנות את השם שלהן ? תנו דוגמה מכל מסמך .

Seuls les candidats de la série L composant au titre de la LVA (Langue vivante approfondie) traiteront la question suivante

E. Document N°1 :

Répondez **en hébreu** à la question suivante :

מהם האלמנטים בטקסט המראים שסידי כועסת על מיכאל משום שהגיש בקשה לשינוי שם המשפחה שלהם מבלי לשאול אותה ?

II. EXPRESSION ÉCRITE

Afin de respecter l'anonymat de votre copie, vous ne devez pas signer votre composition, citer votre nom, celui d'un camarade ou celui de votre établissement.

Seuls les candidats des séries S, ES et L qui ne composent pas au titre de la LVA (Langue vivante approfondie) traiteront les questions suivantes

Répondez **en hébreu** aux **deux** questions suivantes

(10 à 12 lignes – 100 à 120 mots par question) :

1. אתם עולים חדשים בשנות החמישים. החלטתם לשנות את שם המשפחה שלכם לשם עברי. כתבו מכתב להורים שנשארו בחו"ל (à l'étranger). במכתב אתם מסבירים את הסיבות לכך ואת ההתלבטויות (dilemme / hésitation) שלכם.
2. האם לדעתכם שינוי שם המשפחה הוא ויתור (renoncement) על הזהות האישית, על המוצא (origine) המשפחתי, על תרבות ההורים ועל ההיסטוריה של המשפחה ? נמקו.

Seuls les candidats de la série L composant au titre de la LVA Langue vivante approfondie traiteront les questions suivantes

Répondez **en hébreu** aux **deux** questions suivantes

(10 à 12 lignes – 100 à 120 mots par question)

1. במסמך 3 כתוב שיועד אימץ (adopter) לעצמו שם משפחה כפול מתוך "שלילת שלילת הגלות". למה הוא מתכוון? האם אתם מסכימים עם דעתו? נמקו.
2. אתם עולים חדשים בשנות החמישים. החלטתם לשנות את שם המשפחה לשם עברי. כתבו מכתב להורים שנשארו בחו"ל (à l'étranger). במכתב אתם מסבירים את הסיבות לכך ואת ההתלבטויות (dilemme / hésitation) לכם.